

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, Félévre 4 pengő,
egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felétős szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőszobája és kiadóhivatala:
Dinkoreve Nándor könyvnyomdája Cellék-műlkö
ide intézendők a szállalmi részli illoki közlmenyek
hirdetéseik és mind onamo pénzületek.

1932-ben buzavirágzaskor.

Bármily számítás szerint négy hét múlva itt az aratás ideje. Ez az idő azonban el fog tolnódni a mostoha időjárás miatt, de még így sem számíthatunk olyan termésre, ami a múlt évi rossz termés, a leromlott értékesítési viszonyokat megközelítendő oly értelemben, hogy a gazdák fizetési kötelezettségeiknek csak részben is elegendő tudnának tenni. Szerencse, hogy még jött a májusvégi eső, ami a mezőgazdasági terményeknek legnagyobb részét, ha egészen nem is, részben elérte annyira, hogy az árpákból remélhetünk az árpaszéna helyett szemet is, a búzánál pedig ocsu helyett búzát is, arathatunk ugyan szintén a rozsoknál is hasonlóképen. A zabra és kapásnövényekre feltétlenül jó hatással volt a májusvégi eső, azonban még így is gyengék a terméskilátások.

Ezzel szemben a bankok a kamatokat, részleteket kiméletlenül perrel, végrehajtással napról-napra hajtják be dacára az ide vonatkozó eredményes rendelkezéseknek. Még csak halasztást sem engednek addig, amíg a per és végrehajtás költségeit meg nem csinálják. Legutóbb a képviselőházban már történtek felszólalások, hogy a FOB-ban (Földterhendező Országos Bizottság) felvett kiszagadók adósságainál ne csak a felvett kiszagadókra, hanem azok esetleges jótállásra is terjesszék ki a védelmi rendelkezéseket, mert most leginkább ezen a téren folytatják a peres eljárásokat.

Előzőleg már szó volt arról, hogy az idei aratás egyáltalán sikerrel nem kecsegtet, e mellett az állatértékesítési viszonyok — különösen a mi vidékünkön — nemcsak hogy leromlottak, hanem a marhavészek folytán lehetetlenné vannak téve. Jelenleg pedig a helyzet az, hogy a legtöbb kizagada a mindennapi kenyérgondnall küzd. Nem tudja máról-holnapra a legszükségesebbet sem előteremteni. Az ez évi termés pedig még sivárabbnak mutatja a jövőt, mert a termésre, a legtöbb helyen előleg van felvéve és annyi a még hátralékos kiadás, hogy csak valami közbjövő változás, vagy segítség egyszülözhatja ki a gazda mérlegét. Az állatok értékesítésére pedig a gazda rá van utalva. Takarmánytermésre a jelenben kilátás nincsen; az első kaszálás takarmányát már most feleltük, ha a második kaszálás a legjobb esetben sikerül is, a meglevő állatállománnyal sehogy se lehet a telet kibizni s az állatok egy részét el kell adni. Így természetes, hogy egy nagyobb kvantum kerül eladásra, ami a meglevő rossz állatállományt előreláthatólag még jobban lerontja.

Fontos volna tehát az ilyen kilátások mellett a kamatoknak a mérséklése, az adók nagyobb kimélettel való behajtása.

Egy kizagada.

Videkiek budapesti ügyeit

a legutányosabban és legmegbizhatóbban intézi

Kereskedelmi Iroda Rákóczi ut70
Közelebbi cím kiadóban megtudható.

Agyermekkor beszédzavarairól és azok leküzdéséről.

A gyermek szüleitől, környezetétől tanulja meg anyanyelvét. Mielőtt azonban anyanyelvét jól beszélné, a beszédfejlődésnek több szakán esik át: kiált, gagyog, pöszén beszél, szokat ismétel.

I. Ha a beszédfejlődési szakok bármelyikében a rendes átlagos időn túl is megmarad a gyermek, úgy ez már nem rendes, egészséges állapot, hanem a beszédzavarának kezdetleges megnyilvánulását, de legalább is a beszédfejlődés késlekedését, visszamaradását jelentli.

A beszédzavar kifejlődésének megállítására e fokon a leghatékonyabb eszköz: Nyugodtan és tisztán, egyszerű és rövid mondatokban beszéljünk a gyermekhez. Nyugodt és tiszta beszédünk a legjobb példaadás. Kérjük a becéző beszédet! Ne produkáltassuk a gyermeket! A hibásan beszélőkkel való érintkezés kerülendő.

II. A kis gyermek pöszébeszédétől — a kiejtés és beszéd tisztaságának zavara, — azonban lényegesen különbözik az iskolaköteles gyermek pöszébeszéde. — Az iskolaköteles gyermeknek minden egyes hangot már tisztán és jól kell tudni kiejteni. Ha ezt nem tudná, úgy beszédhibái állandósult már szakértői kezelés, hangjavítás szükségese. Az ily gyermek kezelése a beszédhibák javítására szolgáló állami tanfolyamon történik.

III. A beszédfejlődés legelején is

Az első vásár Keszegen.

Irla: Jan-dor.

Bizony nagy dolog az, amikor egy község — megmozgatta száz pártfogót és szószólót — megkapja a vásártartás jogát. A lakókon szinte valami büszkeség vesz erőt ennek tudatában.

Nagy nap virradott Keszegre is Gyertyaszentelő napján. A kiharcolt vásár napja volt ez. Első és utolsó ez évben, mert bizony csak egy jutott neki. Nagy izgalom előzte meg az első vásárt, ami azonban érthető is. Mindenki várt valaki vendéget, aki erre az ünnepre belatogat Keszegre. De a vidékiek is így voltak. A szomszédos halápiak az irigykedéstől úgy is meg voltak elégedve, hogy a községtől, főlvendégetek minden vendégetek, akik majd a jó kóstólót elutik a keszegieket.

Vidor Gergely is befogatta zsekeit és elmaradtatlan komájával, Boros Vendel-lel elindultak a keszegi vásárra. A béreslegény már előre volt két tinóval. A keszegi faluvégnél már előre volt két tinóval. A keszegi faluvégnél már előre volt két tinóval. A keszegi faluvégnél már előre volt két tinóval.

A huncutság pedig abból állott, hogy amikor valamire való vevő akadt a tulkokra, Boross uram odalopózott, mint valami ismeretlen és ráigért a magyarra. Ez a fogás most pompásan bevált.

A jó vásár öröme sarkalta Vidor urat és idányargalt a Kovács vendégé elé. Benn már hangos volt a taraság. Gyárfas Karsai, a felszemű primás pedig huzta a szebbnél szebb, szivacsaró nótákat.

Vidorék is csakhamar belelélték magukat a vidám hangulatba. Vidor uram int is a cigányoknak. Az leteszi a vonót és hozzá megy. — Nézd te füstös — a markába nyom egy tízpengőt — most azt huzod, hogy: Vörös bort ittam az este...

Boros Vendel kezdi magát nem jól érezni, érzi, hogy valami bajt hoz a Vidor nagy kedve. Nyugtalanítja a csikók odakönn. De amily mértékben szaporodott a lenyeit kortyok száma, olyan mértékben csökken a gond a didergő lovak miatt.

inteni Vidort — mert hiszen közelgett az este — de hiába.

— Gondoloz, komám — fakadt ki Vidor — a nótámat elhozatom, azután majd hazamegyünk. Egyszer esik vásár Keszegen, hát mulassunk.

A lovak azonban más véleményen voltak. Megpróbáltak kocsi nélkül elindulni Sikerkül. Csakhamar elszertették fölösleges terheltek, a pokrócot. Azután pedig száguldvá mentek, amíg meg nem állította őket az akadály, a szakadt szerszám, törött kerék.

Végre Vidorék is elszánták magukat a nagy útra, amikor már az egyik tinó ára a primás és a vendéglős zsebében volt.

Nagyon nyújt ábrázolnak, amikor a kocsinak csak a hát helyét találják. De a gondolkodásra nem volt sok idő. A sötétség rohamosan hozta az éjt. A faluvégnél beleakadt a pokrócokba, az úregi majornál pedig azt hallották, hogy negydedrával előbb száguldottak el a csikók.

Loholtak Vidor uramék, közben füleltek s megnézték minden feketelő bokrot, de a csikóknak semmi nyomuk. A 12 km-es utat megnézték és minden eredmény nélkül. A halápi éjjeli őr nem tudott semmit a lovakról. Vidor félt hazamenni. Nem merie volna megmondani feleségének ezt a disznóságot. Beszóltak a másik komához Verraszót Péterhez s így hárman indultak el Gödre, hátha arra vették útjukat a csikók. A kocsmában még

semmi kedvező hírt. Megvártak itt a hajnalt.

Reggel 7 óraker átvágyva újra a halápi útra, az utkanyarodástól 200 m-re — el is haladtak este mellette — megtalálták a didergő lovakat őszszegozott szerszámmal két akácsa közé beszorult ezekérral. A leggyorsabban bevezették a lovakat Verraszót Péterhez s az ekérért a bíró küldte ki a fogatát. Bognár és Kovács csakhamar rendbehozták Vidorék szerkerét és déli 12 órára beérkeztek Halápra.

A Vidor uram hívtársára szörja az átkot. Vidor csak hallgat, majd nagy bossan megszólal: — Egyszer van Keszegen vásár, de az kiadós!

Talán igaz is volt?

PHATÓ!
2 sz... bajok
junius...
Cim...
Zongon...
Ara 2-40 P.
Lip...
zongorak...
bemutalja...
amelyek...
Rég...
Hango...
Bejelentés...
Aki...
házi...
ohajt...
szerkesztő...

rtásra...
darab valódi...
uhomat...
Pernyesz Ká...
u. p. Vönöck.

simenthali...
nyos...
z b i k a...
Erdélyi La...
entmárton.

lakás...
kiadó 1932...
Érdeklodni le...
nénái Cell...
-tér.

lunkákat...
pukát, kovácsolt...
rácsoit, bármily...
helyet, új munkát...
lernobb kivitelben...
készít...
Lajos...
ömölkön...
atosan és gyor...

20%...
Vide...
HOTEL...
IAL...
LODA.

udvartól...
P IO...
első...
152 szoba...
köz...
elsőrendű...
mel.

előfizető...
részestínek.

sten...
őseget...
bizalommal...
kellő felvilá...

tozatossá a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedei előfizetési díj 10 P. Kiadóhivat: Budapest 17. Aradi-útc. 8. B.

Az idén sokkal kevesebb a fecské. A természet barátaimnak bizonyosan felűtött, hogy az idén sokkal kevesebb fecskét látunk, mint az előző években. Eleinte azt hittük, hogy a hideg tavaszi idő késlelteti a megérkezésüket. Most azonban már allandósult a meleg és bizony a fecskék száma nem szaporodott meg. Ebből arra kell következtetnünk, hogy a múlt év őszén szokatlannul korán beköszöntött hideg időjárásnak sok fecskének áldozatul esett. Azért van az idén jóval kevesebb fecskének. Ennek pedig a gyümölcsöket fogják kárát vallani, mert a hernyók elszaporodnak.

CSARNOK.

Álomország

Nagymagyarországról álmodtam az éjjel, Ahol az emberek szeretetben éltek. Nem volt ott irigység, vagy hatalomfelfűvés, Nem volt semmi, semmi fájdó félreértés.

Megértésben élünk, csendben mi magyarok, Kítről Turán átka immáron lefoszlott. Királyunk szerető szívében ott állott, Magyar testvéreim a Ti boldogságotok.

Nem volt ott lázadás, harc, vagy békétlenség. Felelt derős utat a magas szép, két ég. Akkor felébredtem szomorú vátóra, Ebben a letipott, nyomorgó hazában.

Miért nem élhetünk úgy, mint életem álomban. Csendes békességben, Nagymagyarországra. Pedig milyen szép volt, úgy űrtit a szívem és a Teremtőtől csak a szép álomok, Folytatását kérem!

Vermes László.

A Kemenesalja és lakói régmúltban és most.

Írta: Smidólinus Béla.

Kemenesmihályfa község határában a felülről délfele, még ezelőtt 50 évvel is látható volt egy római kútnak (Köveskút) maradványa, amit a cikk írója is ismert s az őregebb mihályfaiak is ismerték. A római telep ezen a helyen állott, amit a régi emberekől többször lehetett hallani. Ezt igazolja az, hogy néhány évvel ezelőtt a kemenesmihályfa határában (Paptag) közvetlen a szombathelyi vasútvonal mellett, homokbányászás közben 4 darab emberi csontvázra akadtak, amik mellett különböző fegyvereket és tárgyakat találtak. Ezt annak idején a Kemenesalja újság meg is írta. Az itt eszközölné ásatásokat egyetlen bizonyára sok mindenféle római vagy ősi leletre lehetne akadni.

Továbbá Nagysittke. ahol szintén találtak római kőveket és különböző szerszámokat. De itt van a Sághegynek keleti oldalán Ság község, amely szintén nagy római telep lehetett, mert innen vezetett fel a Sághegyre a nagy kocsut, ami a mesteri oldalon egy onnan felvezető úttal északnyugat felé kanyarodva éri el a tetőt, aminek a nyomai ma is láthatók.

A sági határában is több ízben akadtak római dolgokra. Izsákfáról és Kaldról római adataink nincsenek, de mint régóta lakott helyek, ugyisintén a két Kőcsk is valószínű lehetett.

Nincs adatunk Merséről és Tokorcáról, Egyháza-községről és Celldömökről, ami azt bizonyítja, hogy ezek csak később keletkeztek.

Hogy a sághegyi vár (castrum) nagy szerepet játszott itt abban a korban, azt bizonyítja az, hogy a vár körületeiben voltak a legvirágzóbb telepek, u. m. Mesteri, Kápolna, H-tye, Kíssomlyó, Ság, Kemenesmihályfa és Kemeneszentmárton.

Ez a sághegyi vár a hon őrtalás utáni századokban Vak Béla királytól állítólag újra fel akarta építtetni, de a munda szerint a király a ságig kész várat megakozta azért, mert mikor a várat föl akarta avatni, a hegytetőn épült váruvárt háromszor járatják: térdencsuszva végig vele a gaz tanácsadó, úgy

hogy a térdeiről teljesen lejött a bőr. Megát kozta úgy, hogy amit nappal építettek, az dőljön le éjjel, amit éjjel építettek, az dőljön le nappal. Így aztán a várnak felépítéséből nem lett semmi. Hogy ebből a mondából mi igaz, azt biztosan nem tudjuk, de édesapamtól is hallottam ezt több ízben és a sághegyi várpalatát Vak Béla királ. varfalanak nevezték, mióta csak arra emlékezem.

Mindenesetre a jelzett helyeken esztendő érdekes leletekre lehetne akadni.

A római uralom csak néhány évszázadig maradt meg, mert ennek véget vetett a hunok megjelenése, akik aztán a római uralmat elsöpörték. Ekkor indult meg a nagy népvándorlás Kelet felől.

Ezek Balambér vezérlete alatt 370 körül zúdultak Európába és az utjukban lakó népek vagy meghódítottak, vagy elmenekültek. Néhány évtized alatt elfoglalták a Duna-Tisza síkságait s rövidesen Pannóniát (Dunántul) is hatalmukba kerítették.

A rómaiak hagyatékát a hunok nem vették igénybe, mert azok sátorlakó népek voltak, akik vadászattól és állattenyésztéstől éltek, azért aztán mindig lovon voltak, hogy az ide-oda mozgó állataikra ügyelhesselek. De legjobban szerették a hadakozást és szákmányolást és gyorsan száguldó paripaikon rövid idő alatt olyan területeket futottak be, amiről európai ember nem is álmodott. Mert ehhez hasonló lovasnép még nem járt soha sem Európá földjét, a lohátról való hadakozásuk pedig valóságos reméltetbe ejtette az európaiakat.

Bizony a mi Kemenesaljánkon is megjelentek a vágatódó honparipak a szilaj hunlegényekkel. A jelek után itelve valószínű, hogy itt is volt huntelep Erre való a dömölki határ nyugati részén a Sógányi fele birtokon a Kínlódi major és a Sághegy közötti síkságon három, a Sághegy nyugati oldalán Inta felől pedig két vezérhalom.

Már messziről szembeűnik, hogy ezeket nem a természet alkotta, hanem emberi kezek emelték. Hogy mit szolgáltak ezek a halomok, azt nem tudjuk, de a monda szerint a hunoktól származnak, akik miú satorlakó nép rendszerint a síkságot laktak s ezeken a dombokokon állottak a vezető embereknek (vezérek) satai. De a szájhagyomány azt is mondja, hogy ezek alá temették a főmhereiket a paripaikkal együtt. Ezeket a halomokat azonban avar, kun és tatár halmoknak is nevezték. Hogy a valóságnak mi felel meg, azt csak szintén ásatások után lehetne biztosan megállapítani.

Attila hun király halála után a hunok közt partoskodás tört ki, úgyhogy -egyeses vezetés híján erejük meggyengült. Nem volt több összejáratás és Attila nagy birodalma összeomlott. A szomszédokban élő népek: a germán származású gotok, gepidák és longobardok a hunokra támadtak és azokat teljesen levertek. A hunoknak egy része vissza ment Ázsiába, a másik része pedig Erdélybe menekült. Ezek utódi a jelenlegi székelyek.

A hunokat legyőző keverék népek azonban nem sokáig birtokolták Magyarországot, mert azokat ismét egy harcias lovas nép, az avarok lepték meg, akiknek épolj harciójuk volt, mint a hunoknak. Akik aztán tönkrevérték az itt levő keverék népeket. Az avarok szintén satorlakó népek voltak, azonban sataikat, illetve telepeiket földből vagy kőből épített néhány méter magas gyűrűkkel vették körbe. Ezeket a városzerű gyűrűket (avargyűrűknek) nevezték.

Egy ilyen avargyűrű maradványai Karakó község batarában még jelenleg is megvannak. Ez az avargyűrű még 1707 évben még olyan erős volt, hogy Vak Bottyán kuruc tabornok II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk hűségese hős vezére itt várta be az osztrákokat, akiket aztan Vasvár felé szorítva Győrvár község határában oly kegyetlenül elvert, hogy azok Steierorszáig futottak, de a hős kuruc huszárok majdnem Gracig üldözték őket.

Avartelep volt Karakó, Duka és Kíssomlyó, de valószínű, hogy a Kemenesaljának a legnagyobb részét laktak az avarok. Azonban az avarok nem birtokolhatták sokáig Magyar-

országot, mert nem volt olyan vezérük, mint a hunoknak és a szomszéd népek, a frankok csakhamar tönkrevérték. Őket és földváraitak, gyűrűiket elfoglalták.

A gyűrűkben (avargyűrű, vagy várgyűrű) talált és századokon át felhalmozott kincseiket pedig elvették úgy, hogy az avarok ezután teljesen szétköltöztek és elmenekültek, vagy felvették a keresztény vallást és beleolvadtak a frankokba. Ilyen avar várgyűrűből nyerte a mai nevét.

Az avar és a frankoépnek az ivadéka Kíssomlyó község lakosságában egész a mai napig is megtalálhatók, de maradt itt a későbbi szlávokból is ivadék.

Az elmenekült avarok egy része a Duna-Tisza közé húzódtak, amit aztán avarok pusztasága néven emlegettek.

Az ország nyugati részében, vagyis a Dunántuln és így a Kemenesalján is a frankok telepedtek meg, de ezek sem bírták ezt sokáig, mert azokat a mind jobban nyugat felé terjeszkedő szlávok nyomták el, akik aztán a Dunántul is elfoglalták. Ezek nyomán aztán az elszlavosodás terjedt el a Dunántuln.

Ezekről a szlávoktól nyerte a Kemenesalja is a nevét, amit már főntebb ugyis említettünk, de a Kemenesalja igen sok község még most is a szláv nevét viseli.

Ilyen szláv település volt Géroce (grce), Tokorcs (tokrc), Vönöck (vnc) és Pápóc (papac) község, ahol a szláv keveredés a lakosság között is meghagyta a maga nyomát.

Azonban a szlávok nem sokáig uralkodhattak ezen a szép, termékeny földön, mert ismét jött egy verzivatar Ázsia felől, ami aztán ezeket is majdnem teljesen elsöpörte a föld színeről. Ez a veszedelmes verzivatar a magyar név pit, amely aztan az egész Magyarországot elfoglalta a hős Arpád vezér vezérlete alatt. Az itt maradt szláv, bulgár, frank stb. keverék nép aztan behódolt vagy elmenekült. És ez az óta magyar paripak legelőnk a mi szép magyar mezőinken és magyar daltal hangos az erdő és mező.

(Folyt. köv.)

Celldömölk nagyközségtől.

Hirdetmény.

Celldömölk nagyközség összes elemi és ismételő iskoláiban az 1932-33. tanévi beiratások a következő napokon lesznek megtartva:

r. k. fiú és leányelemiben június 14—15-én
 ág. h. ev. elemi iskolában június 14—15-én
 izr. elemi iskolában június 15-én.

A tanköteleseket minden testi vagy szellemi fogyatkozásukra való tekintet nélkül, valamint egészségi állapotukra való tekintettel még akkor is be kell írni, ha gondviselőjük hazai oktatásban kívánja őket részesíteni.

Ezen rendelkezéseket ha nem tartó gondviselő ellen az ide vonatkozó törvény alapján az előjárás megindítja a büntető eljárást.

Celldömölk, 1932. május 23. án.

Az Előjárás.

Két szobás lakás
 mellékhelyiségekkel kiadó 1932.
 augusztus 1-ére. Érdeklődni lehet úv. Jüray Antalnónál Celldömölk, Vásár-tér.

Lakatos munkákat,
 kifogástalan épület-munkát, kovácsolt vaskaput, kerítést, sárrácsot, bármily rendszerű takaréktűzhelyet, új munkát vagy javítást a legmodernebb kivitelben olcsó áron készít
Kiniczky Lajos
 lakatos-mester Celldömölkön.
 Vidéki megrendelést pontosan és gyorsan végez.

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő,
egész évre 8 pengő.

POLITIKAI LAP.
Felolvas szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkoreve Nándor könyvnyomdája Cselekmények
ide utazandók a szellemi rész ill. közlemények
hirdetéseik és mindennemű pénzületeik.

1932-ben buzavirágzaskor.

Bármily számítás szerint négy-hét mulva itt az aratás ideje. Ez az idő azonban el fog tolni a mostoha időjárás miatt, de még így sem számíthatunk olyan termésre, ami a múlt évi rossz termés, a leromlott értékesítési viszonyokat megközelítené oly értelemben, hogy a gazdák fizetési kötelezettségeiknek csak részben is eleget tudnának tenni. Szerencse, hogy még jött a májusvégi eső, ami a mezőgazdasági terményeknek legnagyobb részét, ha egészen nem is, részben elérte annyira, hogy az árpából remélhetünk az árszéná helyett szemet is, a buzánál pedig csak a helyett arathatunk ugyszintén a rozsoknál is hasonlóképen. A zabra és kapásnövényekre fellétlenül jó hatással volt a májusvégi eső, azonban még így is gyengék a terméskilátások.

Ezzel szemben a bankok a kamatokat, részleteket kiméltelenül perrel, végrehajtással napról-napra hajtják be dacára az ide vonatkozó eredményes rendelkezéseknek. Még csak halasztást sem engednek addig, amíg a per és végrehajtás költségeit meg nem csinálják. Legutóbb a képviselőházban már történtek felszólalások, hogy a FOB ban (Földtengerrendező Országos Bizottság) felvett kisgazdák adósságainál ne csak a felvett kisgazdákra, hanem azok esetleges jótállói is terjeszkék ki a védelmi rendelkezéseket, mert most leginkább ezen a téren folytatják a peres eljárásokat.

Előzőleg már szó volt arról, hogy az idei aratás egyáltalán sikerrel nem kecsegtet, e mellett az állatértékesítési viszonyok — különösen a mi vidékünkön — nemcsak hogy leromlottak, hanem a marhavészek folytán lehetetlenné vannak téve. Jelenleg pedig a helyzet az, hogy a legtöbb kisgazda a mindennapi kenyérgondtal küzd. Nem tudja máról-holnapra a legszükségesebbet sem előteremteni. Az ez évi termés pedig még sivárabbnak mutatja a jövőt, mert a termésre, a legtöbb helyen előleg van felvéve és annyi a még hátralékos kiadás, hogy csak valami közbejövő váltózás, vagy segítség egyensúlyozhatja ki a gazda mérlegét. Az állatok értékesítésére pedig a gazda rá van utalva. Takarmányterítésre a jelenben kilátás nincsen, az első kaszálás takarmányát már most felelték, ha a második kaszálás a legjobb esetben sikerül is, a meglévő állatállománnyal sehogy se lehet a telét kihuzni s az állatok egy részét el kell adni. Így természetes, hogy egy nagyobb kvantum kerül eladásra, ami a meglévő rossz áhatárakat előreláthatólag még jobban lerontja.

Fontos volna tehát az ilyen kilátások mellett a kamatoknak a mérséklése, az adók nagyobb kiméltével való behajtása.

Egy kisgazda.

Vidékiek budapesti ügyeit

a legintézetesebben és legmegbízhatóbban intézi
Kereskedelmi Iroda Rákóczi-ut. 70
Közelebbi cím kiadóban megtudható.

Az első vásár Keszegen.

Ira: tan-dor.

Bizony nagy dolog az, amikor egy község — megmozgatta száz párfogót és szószólót — megkapja a vásártartás jogát. A lakókon szinte valami büszkeség vesz erőt ennek tudatában.

Nagy nap virradott Keszegre is Gyertyaszentelő napján. A kiharcolt vásár napja volt ez. Első és utolsó ez évben, mert bizony csak egy jutott neki. Nagy izgalom előzte meg az első vásárt, ami azonban érthető is. Mindenki várt valaki vendéget, aki erre az ünnepre belatogat Keszegre. De a vidékiek is így voltak. A szomszédos halapok az irigységtől fűtve, mivel nem ők kapták a kiüntetés, fölvonultak minden valamirevaló szédelőg, akik majd a jó kötetől elűtik a kezeiket.

Vidor Gergely is befogatta tüzes csikait és elmaradhatatlan komájával, Boros Vendel elindultak a keszegi vásárra. A béreslegény már előre volt két tinóval. A keszegi faluvégén kerülték el. Egyenesen a vásárra nyargaltak, hogy tájékozódjanak az árak felől. Utközben azonban nem felejtették el valami hüvelykeséget megbeszélni.

A hüvelykeség pedig abból állott, hogy amikor valamire való vevő akadt a tulkokra, Boross uram odalopózkodott, mint valami ismeretlen és ráigért a magyarra. Ez a fogás most pompásan bevált.

A jó vásár öröme sarkalta Vidor urat és odanyargalt a »Kovács« vendéglő elé. Benn már hangos volt a társaság. Gyárás Karcsi, a lélszemű primás pedig huzta a szebbnél szebb, szivfacsaró nótákat. Vidorok is csakhamar belelétek magukat a vidám hangulatba. Vidor uram int is a cigányoknak. Az leteszi a vonót és hozzá megy. — Nézd te füstös — a markába nyom egy tipengőt — most azt húzod, hogy: Vörös bort ittam az este...

Boros Vendel kezdi magát nem jól érezni. Érzeli, hogy valami bajt hoz a Vidor nagy kedve. Nyugtalanítja a csikók odakünn. De amily mértékben szaporodott a lenyelt kortyok száma, olyan mértékben csökkent a gond a didergő lovak miatt.

Boros később is megpróbálja indulásra inteni Vidort — mert hiszen közelgett az este — de hiába.

— Mit gondolsz, komám — fakadt ki Vidor — a nótámat elhuzatom, azután majd hazamegyünk. Egyszer esik vásár Keszegen, hát mulassunk.

A lovak azonban más véleményen voltak. Megpróbálták kocsis nélkül elindulni. Sikerkült. Csakhamar elvesztették fölösleges terheit a pokrócot. Azután pedig száguldra mentek, amíg meg nem állította őket az akadály, a szakadt szerszám, törött kerék.

Vége Vidorék is elszánták magukat a nagy utra, amikor már az egyik tinó ára a primás és a vendéglős zsebében volt.

Agyermekkor beszédzavarairól és azok leküzdéséről.

A gyermek szüleitől, környezetétől tanulja meg anyanyelvét. Mielőtt azonban anyanyelvét jól beszélné, a beszédfejlődésnek több szakán esik át: kiált, gagyog, pöszén beszél, szokat ismétel.

I. Ha a beszédfejlődési szakok bármelyikében a rendszer átlagos időn túl is megmarad a gyermek, úgy ez már nem rendszer, egészséges állapot, hanem a beszédzavarának kezdetleges megnyilvánulását, de legalább is a beszédfejlődés késlekedését, visszamaradását jelentli.

A beszédzavar kifejlődésének megállítására e fokon a leghatékonyabb eszköz: Nyugodtan és tisztán, egyszerű és rövid mondatokban beszéljünk a gyermekhez. Nyugodt és tiszta beszédünk a legjobb példaadás. Kerüljük a becéző beszédet! Ne produkáltassuk a gyermekkel! A hibásan beszélőkkel való érintkezés kerülendő.

II. A kis gyermek pöszebeszedésétől — a kiejtés és beszéd tisztaságának zavara, — azonban lényegesen különbözik az iskolaköteles gyermek pöszebeszedése. Az iskolaköteles gyermeknek minden egyes hangot már tisztán és jól kell tudni kiejteni! Ha ezt nem tudná, úgy beszédhibája állandósult már szakaszerű kezelés, hangjavítás szükséges. Az ilyen gyermek kezelése a beszédhibák javítására szolgáló állami tanfolyamon történik.

III. A beszédfejlődés legelején is

Nagyt nyújt ábrázatuk, amikor a kocsinak csak a hátat teletáitak. De a gondolkodásra nem volt sok idő. A sötétég rohamosan hozta az éjt. A faluvégén beleakadtak a pokrócokba, az úregi majornál pedig azt hallották, hogy negyedórával előbb száguldoztak át a csikók.

Loholtak Vidor uramék, közben föllettek s megnéztek minden feketelő bokrot, de a csikóknak semmi nyomuk. A 12 km-es utat megtették és minden eredmény nélkül. A halpi éjjeli ör nem tudott semmit a lovakról. Vidor félt hazamenni. Nem merete volna megmondani feleségének ezt a »disznóságot«. Beszóltak a másik komához Verrasztó Péterhez s így hárman indultak el Gödre, hátha arra veték utjuk a csikók. A kocsmában még lámpa pisláskolt, betértek. De nem hallottak semmi kedvező hírt. Megvártak újra a hajnal.

Reggel 7 órakor átvágyva újra a halapi utra, az utkanyarodástól 200 m-re — el is haladtak este mellette — megtalálták a didergő lovakat összebogozott szerszámmal két akácska közé beszorult zsekeiről. A leggyorsabban bevezették a lovakat Gödre, ahonnan a zsekeiről a bíró küldte ki a figatát. Bogár és kovács csakhamar rendezhetőek Vidorék zsekerét és déli 12 órára beértek Halápra.

A Vidor uram hitestársa szórja az átkot. Vidor csak hallgat, majd nagy busan megszólal: »Egyszer van Keszegen vásár, de az kiadós!«

Talán igaza is volt!

PHATÓ!
hajók
Árpád
Ara 2-40 P.

Isra
darab valódi
tomat.

ernyesz: Ká-
p. u. p. Vonöck.

simenthali

bika
Erdélyi La-
zentmárton.

lakás
adó 1932.

Érdeklődni le-
línénál Cell-
tér.

inkákat,
kóvácsolt
bármily
új munkát
kivitelben
készít

Lajos
ömlőkön.
és gyor-

OTEL
IAL
LODA.

udvartól.
P 10.—

üzésű első-
152 szoba
központi
elsőrendű

előfizető
írásrendűnek.

esten
éget
bizalommal
kellő felvilá-

ÚJ FÜSZERÜZLET.

nyitnak: Raktáron tartók fűszer- és gyarmalárúkat, eladandó liszteket és mindennemű háztartási cikket. Földrékvásem oda fog irányulni, hogy áram mindenkor a legfrissebb és legolcsóbbak legyenek. Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, kiváló liszettel **Risz Lajos, kereskedő.**

fűszerüzletet

nyitnak: Raktáron tartók fűszer- és gyarmalárúkat, eladandó liszteket és mindennemű háztartási cikket. Földrékvásem oda fog irányulni, hogy áram mindenkor a legfrissebb és legolcsóbbak legyenek. Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, kiváló liszettel **Risz Lajos, kereskedő.**

lörtönbenetik megakadás. A gyermek sír és kiált ugyan, de nem beszél, néma marad, nem hall. Ebben az esetben siketnéma vagy nagyothallo a gyermek és siketnéma vagy nagyothallok intézetébe utalandó. Vannak esetek, amidőn a gyermek hall ugyan, de még sem beszél, vagyis hallónéma. A hallónéma-ság a késői beszédfejlődésben leli okát. Az iskolaköteles kor eléréseig rendszerint el szokott mulni, de visszamarad egy nagyfokú pózbeszédesség és agrammalízmus, vagyis a gyermek kép-telen helyes mondatok alkotására. A hallónéma gyermekek kezelésével a beszédhibák javítására szolgált áll. tanfo-lyam foglalkozik.

IV. Súlyos kihatású beszédzavar, amely sok kóros okoz, a dadogás. A dadogás kezdetben csak néhány szó, szótag vagy hang ismétlésében nyilvánul meg. Ebben a kezdő stádiumban van a legnagyobb reményünk a bántalom leküzdéséhez. Sajnos, ezt a kezdő stádiumot a legtöbb esetben nem ismeri fel a szülő, avagy aláértékeli, gondolván: Majd kinövi! Szakorvoshoz, vagy szaktanárhoz csak akkor fordul, midőn a bántalom állandósult.

A dadogó az ingerlékenyebb idegrendszerűek közé tartozik. Sokszor egy jelentéktelen esemény a legnagyobb izgalmat váltja ki lelkében, amelynek eredménye a beszéd összerendezettségének megakadása, a dadogás. Az állandósult dadogás a gyermek kedélyében, jellemében káros hatásokat okoz, amely idővel fokozodnak.

A szülői ház és környezet sokat tehet a bántalom leküzdésére. A nagyon mozgékony, de emellett igen ingerlékeny, érzékeny gyermek élénk beszédvággyal túlságosan memozditsuk elő, sőt inkább mérsékeljük azt. Ez a dadogónál legjobban úgy érhető el, ha képes mesehallgatásra rövid, egyszerű mondatokban, nyugodtan és lassabban mesélünk. Nyugodt és tisztá beszédünk, a nyugodtan viselkedő környezet a legjobb példaadás. Kerüljük az elkenyezett, becázó beszédet! Ne produkáltassuk a gyermekeket! A hibásan beszélőket és türelmetlen, ideges emberekkel való érintkezés kerülendő.

A dadogót az iskolában nem szabad bántani, vártalan feleslegesen szözlítani; felvételét követően jókaraállás és türellemmel, szokásuk lassabb és nyugodt beszédre. Igen megnyugtató és alkalmas eszköz erre, ha a tanító, tanár szívesen nyugodtan és lassabban beszél, magyaráz és kérdez. Szoktassuk a gyermeket

arra, hogy dolgát nyugodtan és idejében végezze. Jó példaadás nélkül gyenge eszköz a jóakaratu intés, igen káros pedig a türelmetlenség.

Az állandósult, dadogás leküzdése fáradságos szakkezelést igényel. Ennek a kezelésével a beszédhibák javítására szolgáló áll. tanfolyam foglalkozik. (Budapest, VIII. Festetics u. 3).

Levél.

1932. június 12.

Kedves pályatársam, fogadd ölelésem! Vagyazó ör leltél a magyar vetélyen? O vastam művedet s örül az én szívem. Ismét több egy szívvel, ki örökdiu híven! Lekednek mosszája? Oh milyen bádaság Ezt kérdeznél nekem! Mi lenne más: a Ság!

Gyönyörű szép Kemencésnek Buskósága ez a hely! Ezerevek hű tanuja Nem más, mint isteni kegy! Bántarja, ha rázdult Szegőy magyar hazánkra... Vigasztaló nedű csordult Beidre és kupaotba. Magtelt dallal minden lélek, Bátor hittel, aki felt Sőt a óra-órán, deo. Mit talán nem is remélt. Nagy terveket szöttek itten... Regél még a múlt rósa... S te most itt élsz e hegy tövé, Meghibtőd a osókja.

Dalolj! Dalolj! Legy ebreztő, A csüggedő nép között... Hinta oda, hol sajj a szív, Reménykeltő örömöt.

Bocszom is, ahogy illik... Levelemnek már vége. — Aldjon az ég pályatársam Ott a Sághegy tövébe!

tan—sor.

H I R E K.

Havasy család gyász.

Mély gyászba borította dr. Havasy Béla kir. járásbíróági elnökök, viléz Havasy Jenő ny. honvéd huszártábornokot, Havasy Lajos honvéd huszáralveződet, Havasy István honvéd huszárszázados és Havasy Ella polg. iskolai tanárnőt édesanyjuknak, öz. dr. Havasy Béláné sz. Stoller Franciának halálát. Az elhunyt urinót járásmerete ismerték, mert a városunk egyik ősi családjának volt sarja, férje pedig mint várm. tisztó és járásorvos, hosszú ideig működött városunkban. Az elhunyt férje szerető oldalán előkelő szerepet vitt a város társadalmi életében s úgy ezen környezetben, mint a szegényebb sorú emberek körében nagy szeretettel és

megbecsülésel viselkedett iránta, minél meleg szeretettel szive úgy is mint legjobb barát, úgy is mint jótevő, mindenkör készséggel rendelkezésükre állott. Férje halála után Celdömölkéről Szombathelyre költözött, ahol még 30 esztendeig élt békés nyugatomban, rejonáig szerető gyermekeitől körülöveve. A 78 éves élt urinó, ez év elején súlyosan megbetegedett és a leggondosabb orvosi kezelése és ápolása ellenére is azívós szervezete és erős felmondták a szolgálatot és szerdán hajnalban csendesen kilehelte némes lélkét. Pénteken délelőtt 10 órakor Szombathelyen be-szentelték s utána a—holtestet Celdömölkre szállították, ahol délután 5 órakor Celdömölk és az egész vidék nagy-számu előkelő közönségének nagy rész-vétele mellett helyezték el férje melé a családi sírban. A temetési szer-tarást Jandi Bernardin m. kir. kormány-főtanácsos, dömölki apátor végezte nagy papi segédlettel.

Járási tiszti értekezlet. Dr. Gerlits Elek (szolgabíró Celdömölkön a városahaza tanács-teremben délelőtt 10 órakor a járás jegyző-vel tiszti értekezletet tartott. Az értekezleten folyó tárgyak tárgyaltak.

Exotikus külföldi vendég Celdömölkön Érdekes külföldi vendég tisztelettel városunkban. Raschim Assis tatar herceg, volt khváli Khan fia délután a látása után városahaza tanács-teremben adást tart a kommunizmus által átolt borzalmairól. A be-lépődíjak tetszés szerintiék. Az érdekes elő-mondás ezután is felhívok olvasónk figyelmét Helőn János-hoz, keddi Magyar-genc-en, szerdán pedig Kemencs-magásiban tart előadás a hercegr.

Máv. ü-lvezető városunkban. Dr. Hirsch József szombathelyi máv. üzletvezető pénteken délelőtt hivatalos ügy-ekben Celdömölkön tar-tózkodott.

Adminisztrátor Gárcán. A górcsi ev-gyűlekezőben nyugatombba vonulás folytat megörült lelké-zt allas: adminisztrátorává dr. Kapi Béla püspök Belák János szombathelyi hitoktatót költöte ki.

Ev. gyűlekezőti felgyűlés. Dr. Bertha Benő sárvári kir. járásbíróági elnököt a M-benyi ev. gyűlekezőti felgyűléséje választotta. Dr. Bertha Benő édesatyja a lábényieknek hosszú időn át lelkésze volt.

Filléres gyere indítást kérte Celdömölk és Szombathely is az Országos Front-harcos Szövetség június 3 án Sopronban tar-tandó ünnepségére.

Vizag az ev. iskolában. A celdömölki ág. hitv. ev. elemi iskolában az óvzáró vizá-gatás folyó hó 13-án d. é. 8—12 óráig, délután 2—6 óráig fog megtartatni, melyre a szülőköt s a tanúgy barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság

Elhunyt ny. tanító. Horváth József ny. ev. tanító 72 éves korában szerdán reggel Kemencs-magásiban elhunyt. Az elhunyt tanító csak néhány éve költözött Mészlenbő, hol tanítóskodott Kemencs-magásiban, hogy nyugat-mas éveit ott töltse el. Csalórtókön temették el a közönség nagy részvételé mellett.

Elvesztett pénztárca. Borda János budapesti lakos Celdömölkön elvesztette pénztárcaját, amelyben egy máv. postgyárfeladás, 1 darab ipar és 1 darab rokkant. igazolvány volt, valamint 50 pengő, közpénz. Ha valaki tud valamit a pénztárcaról, jelentse a hely-beli csendőrségen.

Autótulajdonosoknak nélkülözhetetlen az Auto évkönyv, melynek tartalma a következő: Teljesítmény kimutatás. Eredmény kimutatás. Önköltség számla. Üzemanyag kimutatás. Kiadások jegyzék. Heli, havi és félvi mér-leg. Napi 1—2 perc munkával tiszta képet nyújt mindenről, ami az autótulajdonost ér-dökli. Az Évkönyv ára 350 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, ahol még is tekinthető. Utánvételes szállítással—40 fillérral drágább.

... az önként... elismerés... megdönt... ügyed 19... papály keretében... isza. Az önként... városbíró mondja...

akiknek az... szivdobogás, a... különösen a... nehezé, igaznak... gyed pohári... kesegvizet. Ig-zóják, hogy a... műtétek előtti... nagyértékű hat... Ferenc József... rakkban, drogé... ben kapható.

Beiratások a... fiúiskolában. Az új... beiratások június... mind a két napon... elő napon csak a... dik napon helybe... hatnak be. Míg... ban csak korláto... beli tanúköri szűk... jelentkezőket, hogy... napon beírassák, az... azok kimerádjant...

iratközö tanuló... bizonyítványokat... ves-két), szűltési... újraköltési igazol... beiratkozó tanuló... bizonyítványai já... iratközökor ok-... állér ellenőrzés... többi díjak... Ugyancsak szepte... a közalkalmazotti... adandók be a... Beiratkozaskor a... tartoznak megjel... hogy a fenti két... nőt írassak be, a... beiratkor csak a... vagy azok irat... beírás idejének... igazolói (beten... kérvényeket a pol... hoz címelve (3 P... iskola igazolóját... október hó 1-ig... időn túl kérvények... polg. fiúiskola...

Gen A... szony. A mod... egyik leg... közönség elő C. A... című ígalmas... egy külön... adja. A... elent re... 30" fillér,

Külföldi... A MEFHOSZ... tervvalyi akcióját... mult nyaron 53... tette szióidőjét... emelkedésnek, az... gol nyelvtanít... volt részek. Az... angol, de igen... lamint kevés... eredő hasznó... szagon 10 letni a... HOSZ ezután... HOSZ magyar... t mielőbb... os és f... Rádai-u.

A honved... csendőrkörlet... és a tör... nyújtás... csendőrség... A Kati... ágát július 8 án... helyiségében. A... sznek széküldő... szett a... és a tör... nyújtás... ifjocmarat... készülő kert... hét folyamán

